

[Gert Petersen.]

er det demokrati ikke værd at beskytte. Hvis demokratiets beskyttelse skal være baseret på undertrykkelse, grov, brutal og usminket undertrykkelse af millioner og atter millioner af mennesker, så ville demokratiet ikke være værd at beskytte. Jeg vil godt sige som min opfattelse for det første, at jeg mener, at demokratiet er værd at beskytte, og for det andet at jeg mener, at Sydafrika tvært imod at være et brohoved for demokratiet er en trussel imod det, en trussel både ved sin egen eksistens dér, hvor det er, og en trussel også i international forstand.

Men jeg er da godt klar over, at der er dem, som er mere optaget, som hr. Ninn-Hansen var det, af menneskerettighedernes situation i Sydafrika efter en eventuel ændring end af menneskerettighedernes situation i Sydafrika her og nu. Det er nu engang det sidste, det drejer sig om. Det er da helt åbenbart, at jo grovere undertrykkelsen bliver, jo flere mennesker det racistiske regime myrder ved massenedskydninger af demonstranter og ved henrettelser, jo voldsommere bliver også det opgør, som en dag uundgåeligt vil finde sted. Det beklager jeg. Jeg ville foretrække en helt anden udvikling, men ansvaret for den udvikling, som vi må forvente, og som tegner sig i horisonten, hviler ene og alene på det fascistiske regime i Sydafrika og de kredse verden over, som støtter dette regime.

Så vil jeg sige til udenrigsministeren, at jeg har jo godt nok hørt, at der var en vis mand, man skulle passe på ikke at række en lillefinger, for så snupede han hele hånden og skroget med, men jeg var da ikke helt klar over, at det var udenrigsministeren, der var tænkt på, da det ordsprog blev udformet.

Jeg har sagt til udenrigsministeren – og det var han meget, meget begejstret for, det skulle han nu rejse Danmark rundt og fortælle – at det i dette tilfælde har vist sig muligt at føre en selvstændig udenrigspolitik, og jeg har lykønsket udenrigsministeren til det. Og så siger udenrigsministeren i sin overstrømmende lykke, at det har mit parti bestridt. Mit parti har sagt, at det ikke ville være muligt, når først vi kom ind i fællesmarkedet. Det vil jeg da meget gerne have dokumenteret, hr. udenrigsminister. Det vil jeg meget, meget gerne have dokumenteret. Jeg vil meget gerne have dokumenteret, at jeg på noget tidspunkt har sagt eller skrevet,

at det partout ville være umuligt. For det, som vi har sagt hele tiden, er, at det vil blive sværere og sværere at føre en selvstændig udenrigspolitik, at Danmark vil blive udsat for et meget stærkt pres for at indordne sig under en fælles udenrigspolitik. En stærk regering vil kunne modstå det pres, andre regeringer vil ikke kunne. Nå, nu fik jeg måske sagt for meget igen, nu mener udenrigsministeren, jeg har gået rundt og sagt, at vi har en stærk regering eller en stærk udenrigsminister. Jeg tror nu nok, det har mere noget med holdninger at gøre.

Det er helt åbenbart for debatten i denne sal, at der er partier, der er langt mere indstillet på at give efter for EF-landenes standpunkt, for det fælles pres, end andre partier, der ikke i den grad er indstillet på det. Og jeg har da tidligere bemærket også fra denne talerstol, at jeg her så en nuanceforskel mellem socialdemokratiet og de andre EF-venlige partier. Det har jeg fået bekræftet her igen. Men det er da klart, at vi har været udsat for presset. Det ved de, der har været i De Forenede Nationer. Hvordan skulle man, som jeg sagde tidligere, ellers forklare de protester, vi har været genstand for? Plejer nabolande at protestere, hvis vi i FN har stemt på en måde, som de ikke bryder sig om? Det har jeg ikke været ude for før. Grunden til, at man har protesteret denne gang, er, at vi er medlemmer af EF, og at man i Vesttyskland, i England, i andre EF-lande må have opfattet det, som om vi dermed var moralsk – læg nu mærke til, jeg siger udtrykkelig moralsk – forpligtet til at stemme sådan som de andre EF-lande. Jeg vil meget gerne bede udenrigsministeren kommentere de formelle protester, vi har fået, ikke mindst fra Vesttyskland.

Ninn-Hansen (KF):

Udenrigsministeren opfyldte de forventninger, jeg havde om, at denne debat kunne sætte nogle væsentlige ting på plads.

Udenrigsministerens formulering af samarbejdet imellem en række partier om udenrigspolitikken og af, at man vil bestræbe sig for at fastholde dette samarbejde, var jeg helt ud tilfreds med. Jeg synes, det er glædeligt, at dette endnu en gang bliver fastslået, at det, vi altså har diskuteret her i dag, er undtagelsen, der bekræfter reglen, og at det, vi alle ønsker, er at bevare det brede samarbejde.

Også de bemærkninger, som udenrigsministe-